

Leonīda stāsti par troļļiem

S A T U R S

<i>Troļļu dārgakmens</i>	3
<i>Brīnišķīgais izgudrojums</i>	9

Troļļu dārgakmens

Annas Kotovičas zīmējums

Norvēģijā ir daudz jūras līču ar stāvām klinšu sienām. Tādus līčus sauc par fjordiem, bet rūķus, kas dzīvo klinšainajos krastos - par troļļiem. Norvēģi zina, ka viņu troļļi ir diezgan nejauki, sevišķi tad, ja cilvēki grib nodarīt tiem pārestību.

Kādu vasaru septiņi draugi – norvēģu studenti – nolēma izpētīt piekrastes kalnus. Lielākā ceļojumu pieredze bija Pēram – topošajam ģeologam. Ģeologs ir tāds cilvēks, kas ar aizrautību pēta zemes un kalnu uzbūvi. Tāpēc draugi vienprātīgi ievēlēja Pēru par savu vadītāju.

Studenti apsprieda gaidāmo ceļojumu. Gunārs sacīja, ka dzirdējis nostāstus: kalnos esot paslēpti troļļu dārgumi. Viņš gribētu kaut ar vienu aci tos redzēt.

- Troļļiem gan tas varētu nepatikt, - piebilda Pērs. Par dārgumiem draugi vairs nerunāja, bet katrs no studentiem klusībā par tiem domāja.

Izvēlēto fjorda piekrasti septiņi ceļotāji sasniedza laivā. Viņi uzslēja teltis un iekārtoja uguns vietu, nemaz nenojaušot, ka troļļi tos ar neuzticību novēro. Pērs tālskatī apskatīja klintis un pamanīja augstā klinšu sienā ieeju kādā alā.

- Draugi, vai redzat augšā alu? Tur, šajā alā, troļļi glabā savus dārgumus! – jokodams uzsauca Pērs.

Trollis, kas slēpās aiz tuvākā akmens, nosarka dusmās, jo Pērs bija uzminējis viņu noslēpumu. Tas aizlavījās līdz klinšu sienai

un pamodināja Karaļa ziņnesi, kurš snauda pie klints, aiz akmens paslēpies. Drīz vien ziņnesis Pēra teikto atkārtoja pašam troļļu Karalim.

- Cilvēki nekad nedabūs redzēt mūsu dārgumus! Tie pieder un piederēs vienīgi troļļiem!!! – piesarcis, strikti noteica Karalis.

Šai pašā laikā Pērs tālskatī pētīja pieejas alai. Lai arī par dārgumiem viņš bija pajokojis, pati ala likās interesanta un apmeklējuma vērtā. Pērs aicināja nākošajā dienā tur uzkāpt, un draugi labprāt tam piekrita.

Pievakarē ceļinieku ugunskurā katliņā vārījās sēņu zupa. Apkārt pavardam uz akmeņiem žuva četri pāri zābaku, kas bija sabristi pie jūras. Vakariņas gatavoja divas studentes - Solveiga un Ingrīda. Bet starp akmeņiem pie ugunskura bija iekārtojušies divi Karaļa atsūtītie troļļi - karaliskais Zintnieks un karaliskais Laikadabzinis jeb laika apstākļu un dabas pārzinis.

Zintnieks ar buramvārdiem aizvilināja meiteņu domas brīnumainās kalnu alās, kur dzīvo troļļi, un draudzenes piemirsa par ugunskuru. Laikadabzinis sabēra zupā suņusēnes. Zintnieks uzpūta spožu liesmu un astoņas reizes iesvilpās naktsputna balsī. Kalnu zābaki viens aiz otra, palecoties kā vardes, sakrita ugunī.

Puiši pienāca pie uguns un ieraudzīja, ka zupa neganti vārās, bet zābaki apdeguši un sačokurojušies. Troļļiem par brīnumu neviens nepārmeta meitenēm notikušo.

- Ko es izdarīju! - iesaucās Ainārs. - Atstāju zābakus nepiesietus, un tie mēģinājuši bēgt ...

- Iegūtā mācība ir daudz vērtīgāka par dažiem pāriem sadegušu zābaku, - piebilda Ēriks. - Ja vajadzēs, mēs pīsim vīzes, kā mūsu senči vikingi. Vikingu drosme un pārgalvība ir nieks salīdzinot ar viņu prasmi pīt vīzes.

„Kāpēc studenti joko un uzmundrina viens otru?” - brīnījās troļļi. – „Varēja taču nosaukt kādu par vaininieku, un vismaz apmētāt to ar apdegušajiem zābakiem”.

Tikmēr studentu joki turpinājās arī vakariņu laikā.

- Pērs un Gunārs brīdina mūs par neēdamām sēnēm zupā, lai viņiem pašiem paliktu vairāk, - sacīja Edvards.

Tā nebija taisnība: Pērs un Gunārs zupu neēda, bet Ainārs nogaršoja tikai dažas karotes.

Zintnieks un Laikadabzinis *Gaļinas Žabinas zīmējums*

Pēc tam sēņu ēdājus visu nakti mocīja vēdergraizes. No rīta tie nejaudāja piecelties, tomēr viņu dzīvībām briesmas nedraudēja. Ainārs arī jutās nelāgi, bet cītīgi vārīja slimniekiem Ingrīdas sažāvētās un līdzpaņemtās tējas. Visiem sirdzējiem mutes bija melnas no ogļu tabletēm, kas uzsūc indes. Tādas tabletes ceļojumā ar gudru ziņu bija paņēmusi līdzī Solveiga.

- Veselajiem jāklausā slimos, - sacīja Ainārs. - Pēram un Gunāram jāuzkāpj kalnā un jāpastāsta mums par to alu.

- Bālgīmjiem jāklausā katru, kam melna mute, - piebilda Solveiga.

Redzot slimos draugus garā možus, puisi posās ceļā. Sadeģušo zābaku vietā Gunāram derēja Edvarda zābaki. Klinšu kāpēji atvadījās no palicējiem.

Pērs novēlēja **LABU VESELĪBU VISIEM**, tātad arī troļļu novērotājiem. Toties troļļi nebūt nebija pret studentiem tikpat labvēlīgi.

- Uzkāpsim pirmie un apbērsim tos divus ar akmeņiem, - ierosināja Laikadabzinis.

- Man ir labāks priekšlikums, - izraisīsim starp studentiem **STRĪDU**, - sacīja Zintnieks.

- Lieliski! - nopriecājās Laikadabzinis. - Apnicis skatīties, kā viņi viens otram palīdz.

Vispirms Laikadabzinis uzsūtīja klintīs un nometnē miglu, un tad Zintnieks uzbūra strīdu.

Pērs ar Gunāru sastrīdējās pie pirmā takas atzarojuma. Gunārs paziņoja, ka Pērs sajaucis takas, pagriezās, un pa apkārtceļu devās atpakaļ. Pērs lieliski pārzināja takas. Viņš sekoja Gunāram dziļi aizvainots, un klupa gandrīz vai pie katra akmens.

Bet kas gan notika nometnē, kur visi bija galīgi sanaidojušies?! Katliņš ar smaržīgo tēju bija izliets telts vidū. Ogļu tabletes sabradātas. Tie, kas jutās labāk, pat nedomāja palīdzēt sirdzējiem.

Par tālāko ceļojumu nevarēja būt ne runas. Draugi bija kļuvuši tik neieciētīgi, ka nespēja pat kopā atgriezties mājās. Ingrīda pa kalnu takām aizgāja uz lauku mājām, kur dzīvoja viņas radi. Laivā atgriezās Pērs ar Solveigu, bet viņi visu ceļu nepārmija ne vārda.

Puiši izklīda pa vienam - vieglajos nometnes apavos sadegušo zābaku vietā.

Universitātē strīdnieki satikās un nevarēja vien par sevi nobrīnīties.

- Mums vajadzēja paņemt līdzī šņabīti. Sastrīdējušies, mēs sadzertu un salīgtu mieru, - sacīja Ainārs.

- Nez vai tas līdzētu, - iebilda Pērs. - Iedzēruši, mēs vēl uzsāktu kautiņu, un viss būtu beidzies daudz ļaunāk.

- Mīļie draugi, - sacīja Solveiga, - es domāju, ka mūs nobūra troļļi, sargādami savus dārgumus.

* * *

Pagāja studentu gadi, un draugi pabeidza universitāti. Pērs kļuva par ģeologu un apprecējās ar Solveigu. Lielā strīda fjordu viņš nebija aizmirsis.

Drīz Pēru uzaicināja ceļojumā uz to pašu piekrasti – pētīt klinšu veidojumus. Ģeologi tādus ceļojumus dēvē par ekspedīcijām. Pērs pastāstīja savam ekspedīcijas vadītājam par lielā strīda alu. Stāstījums ieinteresēja sirmo vīru, un viņš piedāvāja Pēram brīvā dienā kopā turp aiziet.

Šoreiz neviens netraucēja ģeologiem uzkāpt stāvajās klintīs līdz pašai ieejai alā, jo ala bija tukša. Savus dārgumus troļļi bija pārnesuši citā vietā, kuru cilvēki nezina. Pērs visu rūpīgi izpētīja un pamanīja zemē spožu dārgakmeni. Tādu akmeni nekad nebija redzējis pat ekspedīcijas vadītājs – viens no pieredzes bagātākajiem norvēģu ģeologiem.

- Tas ir troļļu dārgakmens. Kādam nevīžīgam trollim tas izkritis, kad viņi pārnesa savas bagātības, - sacīja Pērs.

* * *

Tā nu izrādījās, ka troļļu Karalim nebija gluži taisnība toreiz, kad viņš izsaucās: „**Cilvēki nekad neredzēs mūsu dārgumus! Tie pieder un piederēs vienīgi troļļiem!**”.

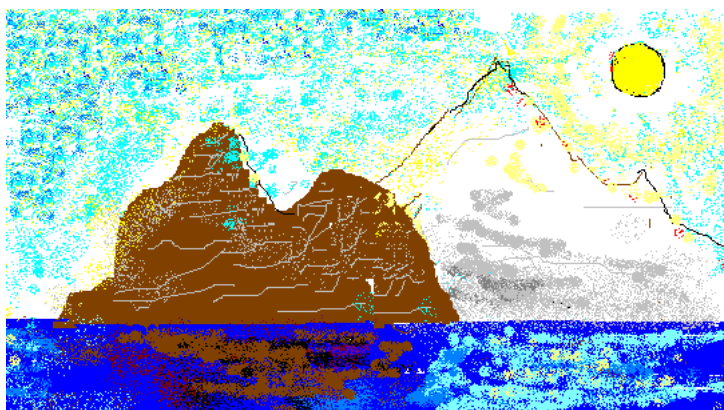
Mazu daļiņu no troļļu bagātībām – šo brīnišķīgo akmeni – Pērs uzdāvināja universitātei. Tagad tas atrodas universitātes muzejā goda vietā ar uzrakstu "TROĻĻU DĀRGAKMENS".

Katru gadu pie šī dārgakmeņa satiekas septiņi draugi, tagad jau kopā ar saviem bērniem.

Brīnišķīgais izgudrojums

Norvēģijā, fjordu klinšainajos krastos kopš senseniem laikiem dzīvo troļļi. Cilvēkiem viņi neuzticas. Tiem šķiet, ka ļaudis arvien vairāk posta dabu, un tādā veidā nodara ļaunumu gan sev, gan arī troļļiem. Viņi uzskata, ka cilvēku rīcība bieži vien ir neapdomīga, mulķīga, bīstama.

Troļļi reti palīdz cilvēkiem. Tomēr vienu gadījumu es zinu. Lūk, kā tas notika.

Autora zīmējums

Mūsu stāsta varonis, vārdā Gustavs, studēja Norvēģijas galvaspilsētā – Oslo universitātes Ķīmijas fakultātē. Kad viņš mācījās pēdējā kursā, universitāte nosūtīja Gustavu praksē, proti – darbā savā kalnu laboratorijā. Prakse sākās 1999. gada janvārī, vienu gadu pirms Ziemas olimpiādes Japānā. Nelielā kalnu laboratorija atradās augstas klints virsotnē pašā fjorda krastā. Laboratorija gatavoja un pētīja slēpju ziedes Norvēģijas olimpiskās komandas vajadzībām.

Gustavs bija aizrautīgs slēpotājs, un šeit viņam patika viss: kalni, sniegs un, visvairāk par visu, – darbs. Ziedes, kuras Gustavs veidoja, viņš izmēģināja pats, slēpodams tepat aiz laboratorijas sliekšņa.

Pagāja prakses laiks. Vasarā Gustavs ar izcilību aizstāvēja maģistra darbu, kas saucās tā: „**Slēpju berzes samazināšana**”. Nākošajā dienā laimīgais maģistrs neaizgāja uz svinīgo izlaiduma vakaru universitātē un nebija redzams arī vakara mielastā, – Gustavs aizbrauca uz savu mīļoto kalnu laboratoriju.

* * *

Laboratorijas entuziastu pūliņi nebija velti. Novatoriskās jaunās paaudzes slēpju ziedes palīdzēja spēcīgai un saliedētai mazās Norvēģijas komandai gūt uzvaru 2000. gada ziemas olimpiādē. Norvēģi apsteidza gan pārējos skandināvus un krievus, gan amerikāņus, gan visas citas komandas.

Gustavs bija nosūtīts uz Japānu kopā ar Norvēģijas slēpotāju izlasi. Tur viņš uzstājās uzvarētājas komandas preses konferencē. Jūs visu to varējāt redzēt savu televizoru ekrānos.

- Kā komanda izvēlējās slēpju ziedes? – pajautāja žurnālisti.

Gustavs pastāstīja par ziedēm un piebilda:

- Iespējams, ka slēpotāju ātrumi drīz strauji pieaugs. Mūsu laboratorija strādā pie tādas vielas izveidošanas, kurai berzes spēks būtu praktiski vienāds ar nulli. Domāju, ka visai grūts uzdevums varētu būt jaunās vielas nostiprināšana uz slēpju virsmas.

Gustavs paskatījās logā uz lielo olimpisko trampīnu un pacilājumā nobeidza savu runu:

- Ja mūsu ieceres piepildīsies, tad arī distances slēpotājus varēs saukt par „lidojošiem” sportistiem. Visbeidzot, - ja jauno vielu pielietotu trampīna lēcēju slēpēs un apģērbā, tad rezultāti divkārtos, un trampīnus visā pasaulē vajadzētu pārbūvēt.

Pēc draudzīgajiem žurnālistu aplausiem norvēģu treneris piebilda, ka Gustavs patlaban strādā tieši pie šīs jaunās brīnišķīgās vielas radīšanas.

* * *

Pēc atgriešanās Norvēģijā Gustavam izdevās vienu nedēļu atpūsties – pirmo reizi pēc ilgstoša nepārtraukta darba vairāk nekā gada garumā. Nedēļas beigās Gustavs devās slēpju pārgājienā. Kā Jūs domājat, kur šis pārgājiens beidzās? Pareizi, fjorda krastā, pie kalnu laboratorijas sliekšņa.

Bija spoža, saulaina pavasara diena. Pagalmā Gustavs ieraudzīja divus nepazīstamus, drūmus vīrus. Laboratorijā visi bija uztraukti. Nopietnie un nerunīgie vīri izrādījās kalnu laboratorijas zemes gabala un ēkas jaunie īpašnieki. Līdz šim universitāte māju bi-

ja īrējusi. Tagad pagarināt īres līgumu neizdevās, un laboratorijai vajadzēja atgriezties Ķīmijas fakultātē.

Valstiskās nozīmes zinātniskā tēma par jauna tipa slēpju ziedēm bija pabeigta. Tādai vielai, kurai praktiski nebūtu berzes, izņemot Gustavu universitātē neviens neticēja. Rektors laboratoriju slēdza. Gustavam piedāvāja rudenī lasīt lekcijas pirmkursniekiem. Ieceru pilnais maģistrs izmisis sēdēja savā istabā un sapņoja par „lidojošiem” slēpotājiem.

Un tad pie Gustavs mājās ieradās bijušās kalnu laboratorijas jaunie īpašnieki. Viņi pateica, ka tos aizkustinājusi Gustava runa olimpiskajā preses konferencē, un ka viņi esot saistījuši savu mūžu un savas cerības ar sporta attīstību. Vīri piedāvāja Gustavam laboratoriju tādās vielas radīšanai, kurai praktiski nebūtu berzes. Lasītājs var iedomāties, kur meklējama jaunā sporta laboratorija – tai pašā mājā fjorda krastā, augstās klints virsotnē. Gustavs ar gandarījumu piekrita piedāvājumam.

Klints virsotnē mājas pagalmā – vecā šķūnīša vietā – jau bija iekārtota otra laboratorija. Tajā saimniekoja indiešu puisis Radža – tāds pats aizrautīgs maģistrs, tikai ar citu ādas krāsu. Pabeidzis slaveno Stenfordas universitāti Kalifornijā, viņš pētīja virsmu pārklājumus. Proti, Radža strādāja pie otra uzdevuma, kuru Gustavs bija pieminējis olimpiādes preses konferencē.

2000. gada rudenī Gustavs izgatavoja vielu, kuras berzes spēks praktiski bija vienāds ar nulli. Pārklāt ar šo vielu plastikāta vai koka slēpes Gustavs neprata. Radža turpretī strādāja pie metāla virsmas pārklāšanas ar jauno vielu. Abu laboratoriju teritorija tagad bija apjozta ar dzeloņdrāšu žogu, kuru uzmanīja bruņota apsardze.

Laboratoriju īpašnieki paziņoja Gustavam, ka līdz darba beigām viņš nedrīkst iziet ārpus dzeloņstieplēm. Gustavs noprata, ka darbam piemīt viena īpašība: tas nebeidzas nekad!

Radža atzinās, ka kopā ar mājas saimniekiem viņš gatavo jauna tipa ieroci – kompaktu un graužošu. Atšķirībā no Gustava, Radža sen jau ir miljonārs. Puisis pabeidza savu stāstījumu tā:

- Mēs uzvarēsim visus savus ienaidniekus, un kļūsim par jaunās, laimīgas dzīves saimniekiem zemes virsū!

Gustavs izgāja dāsnas rudens saules pielietajā pagalmā. Tur, pāri fjordam, skatienam pavērās varena aina ar tālām, sniegotām kalnu virsotnēm. Gustavs piespiedās pie klints un nočukstēja:

- Radža nepateica, kurus naidniekus viņi šaus pirmos. Bet es nekļūšu par vergu, kas strādā slepkavu labā. Tad jau labāk aiziet bojā. Šeit man vairs neviens nepalīdzēs ...

- Es varu tevi glābt, - Gustavam blakus atskanēja klusa balss. Klints ēnā stāvēja kalnu trollis ar garu, baltu bārdu, un sarkanu cepurīti galvā.

- Kas tu esi? - pārsteigumā jautāja Gustavs.

- Esmu trollu Karaļa Zintnieks, nāc man līdzi!

Zintnieks atvēra slepenas durvis ieplaisājušā klintī, un kopā ar Gustavu iegāja kalnu trollu klinšu alās.

- Šie ļaunie ļaudis tagad meklēs tevi visur kur, tikai ne šajās alās, - sacīja Zintnieks. – Žēl, ka trollu Karalis ir izdevis pavēli, kas aizliedz cilvēkiem staigāt pa mūsu alām. Toties pavēlē nav teikts, ka cilvēkiem aizliegts trollu alās gulēt. Es varu iedot tev ziemas miega dzērienu. Tad tu nogulēsi šeit svaigā sienā līdz pat pavasarim – kā lācis migā.

- Paldies tev, Zintniek! Neredzu citu izeju, ja ārpusē mani meklē vajātāji, bet šeit ir aizliegts pārvietoties.

* * *

Pavasārī Zintnieks uzmodināja Gustavu un paziņoja, ka laboratorijas vairs nav, un arī briesmas turpmāk nedraud. Toties tagad no alas vairs nevar iziet klints virsotnē, jo tur esot pārāk slidens. Vajadzēs nolaisties lejā pie citas slepenas ejas, kas izved fjorda kras-tā.

- Ja es došos lejā pa trollu ejām, tad pārkāpšu kalnu trollu Karaļa pavēli, - iebilda Gustavs.

- Jā, bet pavēlē nav teikts, ka cilvēkiem aizliegts braukt pa mūsu ejām uz piektā atbalsta punkta, ja kājas un rokas uzskata par četriem punktiem. Zintnieks iekāpa klintī izcirstā stāvā renē, kas sā-kās tepat pie ziemas guļas vietas, un aizšāvās lejā kā no ledus kal-niņa. Gustavs sekoja viņa piemēram. Rene izrādījās silta un neti-cami slidena.

- Berzes spēks vienāds ar nulli!!! - Tā ir mana viela, bet Radžas piedevas, kā redzams, nostiprinājušas šo vielu uz klinšu virsmas! – iesaucās Gustavs.

Abi ar trolli viņi aizšāvās garām renes apakšējam punktam un uzlidoja iepriekšējā augstumā kādā citā alu labirinta vietā; pēc tam abi aizņojoja atpakaļ uz Gustava ziemas guļas vietu.

„Gaisa pretestības dēļ mēs tomēr īsti nerasniedzām manu guļamvietu. Ja gaiss nebremzētu, tad gan varētu tā vizināties kaut simts gadus”, - sprieda Gustavs. „Bet tagad mums vajadzētu apstāties, tāpēc izmantosim gaisa bremzi.”

Gustavs iebāza rokas savas jakas piedurknēs un pacēla to virs galvas kā buru. Pēc stundu ilgas bremzēšanas pret gaisu ceļotāji šūpojās renē zemākā punkta tuvumā un, pieķērušies pie malas, viens aiz otra izlēca no renes.

- Lūk, kādas šūpoles ir sanākušas troļļiem pateicoties tavam brīnišķīgajam izgudrojumam, - sacīja Zintnieks. – Pats Karalis veselu dienu vizinājās un nebeidza tevi slavēt.

Caur slepenajām klints durvīm Zintnieks izveda Gustavu fjorda krastā. Krita viegls sniedzīņš, kas pārklāja apkārtējās klintis ar smalku, baltu plīvuru. Tikai vienā vietā – uz stāvas klints sienas, kas turpinājās jūrā, no pašas augšas līdz pat ūdens virsmai stiepās plata melna josla. Sniegpārslīņas slīdēja lejā pa šo joslu. Gustavs saprata, ka tā ir virsma, kurai praktiski nav berzes.

- Kas šeit notika, kamēr gulēju ziemas miegu? – viņš jautāja.

Zintnieks pastāstīja, ka Radža izšķīdināja Gustava atklāto vielu meistarīgi sastādītā šķīdumā. Pietika samitrināt vajadzīgo virsmu. Gaisā sacietējot, šķīdums atstāja plānu, vienmērīgu un ārkārtīgi izturīgu Gustava atrastās vielas kārtiņu.

- Cik talantīgi jūs abi esat! - sacīja Zintnieks. – Tomēr Radžu, man šķiet, ir saēdusi mantrausība un varaskāre. Nez vai viņš spēs vēl ko izgudrot.

- Kāpēc vairs nav laboratorijas? - Gustavs nevarēja saprast.

Tad Zintnieks izstāstīja, kā viss bija norisinājies. Pēc Gustava pazušanas apsardze tika nomainīta un desmitkāršota. Laboratorijas saimnieki pavēlēja uzkrāt saražoto šķīdumu slēgtās tvertnēs, kuras salika klinšu iedobumā. Šīs tvertnes apsargāja sevišķi stingri.

Trolli nolēma vienlaicīgi atvērt visas tvertnes un izliet šķidrumu, jo tā uzkrājumi radīja draudus dabai un pašiem trolljiem.

Šķidrums izlija pagalmā un ieplūda laboratoriju ēkā. Apsardze un darbinieki slīdēja uz visām pusēm, un nevarēja izglābt un aiznest neko. Pat naglas izslīdēja un bira ārā no dēļiem. Koka ēkas sagruva, noslīdēja uz kraujas pusi un sakrita fjordā – tajā vietā, kur Gustavs bija nopētījis no krasta.

- Kas tad uztaisīja slidkalniņu alu labirintā? – pajautāja Gustavs.

- Es ar saviem palīgiem, - atbildēja Zintnieks. – Man vajadzēja paņemt šķidruma paraugus uzreiz, tikko sākās tā uzkrāšana. Nācās izpētīt šīs vielas, lai novērtētu draudus dabai un trolljiem. Zinu, šajā darbā tu man būtu palīdzējis, bet mēs nekādi nespējam tevi pamodināt. Kad noskaidrojās, ka vielas nav indīgas, mēs sagatavojām divas piltuves paredzētajā šķidruma plūsmas ceļā, lai tas notecētu pa mūsu renēm, un tālāk fjorda dibenā.

- Cik gan jūs, trollji, esat līdzīgi cilvēkiem! – iesaucās Gustavs. Mēs tik daudz ko varētu izdarīt kopā.

- Varētu gan, bet Karaļa pavēle neļauj trolljiem sadarboties ar cilvēkiem. Tomēr Karaļa pavēlē nav teikts, ka ...

Tad Gustavs ar Zintnieku sāka gardi smieties. Abi saprata, ka Karaļa pavēli atkal varētu apiet! Gustavs no visas sirds pateicās trollim, kas bija izglābis viņa dzīvību, un devās gar krastu uz mājām. Bija vēsa 2001. gada pavasara diena.

* * *

Universitātē Gustavs uzzināja, ka Norvēģijas Karalis ir apbalvojis ar ordeniem valsts olimpisko komandu, un pie viena slēpju ziedes autorus. Tagad Gustavs varēja nēsāt pie krūtīm ordeņa lentu. Nu universitātē atcerējās un pieminēja viņa darbu par jauna tipa slēpju ziedēm. Atcerējās arī kalnu laboratoriju. Rektors pajautāja, vai Gustavs tagad vēlētos strādāt pie vielas radīšanas, kurai nebūtu berzes.

Mūsu ordeņa kavalieris atteicās – viņš ar izbrīnu saprata, ka ziemas guļas laikā kaut ko ir aizmirsis. Gustavs bija aizmirsis pilnīgi visu, kas attiecās uz viņa paša atklāto vielu. Pat formulu vairs neatcerējās.

* * *

Pēc teroristu uzbrukuma Amerikai 2001. gada 11. septembrī norvēģu avīzes nodrukāja dažu cilvēku fotogrāfijas, kurus turēja aizdomās par uzbrukuma organizēšanu. Divus no tiem Gustavs pazina – svešiniekus, kuri bija nopirkuši kalnu laboratorijas māju, un pēc tam tik daiļrunīgi stāstījuši Gustavam par savu vēlēšanos atbalstīt sportu.